

Vlaamse
overheid

TWOL PROGRAMMA 2017

**Toegepast Wetenschappelijk
Onderzoek Leefmilieu**

Onderzoeksprogramma ter ondersteuning van het Vlaamse milieubeleid

Opgemaakt door het Departement Omgeving
i.s.m. de Vlaamse Landmaatschappij,
de Vlaamse Milieumaatschappij en
de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

april 2017

INHOUDSTAFEL

Inhoudelijke toelichting	3
1. Horizontale oriëntaties	5
Vergroening van de economie.....	5
Eenvoudige en doeltreffende instrumenten	5
2. Verticale oriëntaties – Themabeleid	6
Water.....	6
Bodem en ondergrond.....	7
Lucht	7
Hinder	7
Afval en materialen.....	8
Klimaat	8
3. Beleidsondersteuning en -integratie.....	9

Inhoudelijke toelichting

Jaarlijks wordt door het Departement Omgeving i.s.m. de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) en de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) het programma Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek Leefmilieu, kortweg TWOL, opgemaakt.

Het voorliggend indicatief TWOL-programma 2017 geeft een overzicht van de geplande onderzoeksprojecten (47 effectief en 29 reserve), ingedeeld volgens de thematiek van de Beleidsnota Omgeving 2014-2019.

Per onderzoeksproject wordt volgende informatie weergegeven: OL-nummer, Titel onderzoek, Programma en Prijscategorie.

Het 'OL-nummer' (OL staat voor Onderzoek Leefmilieu) is een uniek nummer dat automatisch bij de invoer van een onderzoeksproject in de GMO-databank wordt gegeven aan het onderzoeksproject.

De 'titel van het onderzoek' geeft het onderwerp van het onderzoeksproject.

Het 'programma' heeft betrekking op de onderzoeksprogrammerende /-financierende instantie, m.n. het Departement Omgeving, VMM, VLM of OVAM.

De 'voorziene kostprijs' van het onderzoek wordt aan de hand van een prijscategorie aangeduid: A $\leq$ 75.000 euro, 75.000 euro < B $\leq$ 150.000 euro, 150.000 euro < C $\leq$ 250.000 euro, D > 250.000 euro.

De onderzoeksprojecten vermeld in dit TWOL-programma 2017 hebben intern een inhoudelijke screening doorlopen waarbij de beleidsrelevantie van elk project werd geoptimaliseerd.

In dit TWOL-programma bevinden zich tevens reserveprojecten. Deze onderzoeksprojecten zijn gepland, maar hebben een lagere prioriteit dan de onderzoeksprojecten die in het onderzoeksprogramma zijn vermeld. Daarenboven kunnen ze door financiële restricties (nog) niet worden opgestart. De kans is dus eerder klein dat deze projecten zullen worden uitgevoerd. Van zodra echter financiële middelen vrijkomen en de minister haar goedkeuring hecht aan deze reserveprojecten, kunnen ook deze worden opgestart.

Onderzoeksprogramma

Het TWOL-programma is geen rigide overzicht van de geplande onderzoeksprojecten. Het is een lijst van onderzoeksvoorstellen die met de nodige flexibiliteit wordt gehanteerd. Het kan voorkomen dat nieuwe en/of dringende onderzoeksvragen, die niet op voorhand te voorzien waren, in het lopende TWOL-programma worden opgenomen of dat blijkt dat geprogrammeerd onderzoek niet meer nodig/nuttig is.

Halverwege het jaar wordt ook een officieel actualisatiemoment voorzien, waarbij eventuele wijzigingen in het onderzoeksprogramma worden geformaliseerd.

Bovendien wordt elk onderzoeksproject, zelfs na goedkeuring van dit TWOL-programma door de bevoegde minister, afzonderlijk uitbesteed. Conform de wetgeving op de overheidsopdrachten worden potentiële opdrachtnemers gecontacteerd of via het Bulletin der Aanbestedingen geïnformeerd en nadien volgens de gehanteerde procedure geselecteerd.

Tot slot: de jaarlijkse TWOL-programmering wijkt enigszins af van andere onderzoeksprogramma's waarbij (top-down) a priori een lijst met inhoudelijke onderzoekstopics wordt vastgelegd en meegedeeld en waarbinnen de ingediende onderzoeksvoorstellen moeten kaderen. De opmaak van het TWOL-programma vindt eerder plaats via een bottom-up benadering.

De door de beleidsmedewerkers ingediende onderzoeksprojecten passen binnen het Onderzoekskader 2017 dat de belangrijkste onderzoeks- en beleidsprioriteiten bevat.

Er kan worden gesteld dat de meest beleidsrelevante onderzoeksvoorstellen werden geselecteerd. Naast de onderzoeksvoorstellen van operationele aard zijn onderzoeksprojecten waarbij een strategische visie wordt ontwikkeld of waarbij direct gevolg wordt gegeven aan de bestaande onderzoeksprioriteiten, ongeveer in gelijke mate aanwezig in het TWOL-programma 2017.

1. Horizontale oriëntaties

Vergroening van de economie

OL-nummer	Titel	Programma	Prijscat.
OL201600041	Voedseldistributieplatformen en logistiek	OVAM	B
OL201600087	Businessmodellen voor een groenere economie	Departement	B
<i>Reserve</i>			
OL201500064	Ondersteuning Groene Economie Convenanten	Departement	B
OL201600035	Socio-economische gevolgen van een milieuverantwoord voedingspatroon	Departement	B
OL201600034	Sustainable diets	Departement	B
OL201600042	Studie naar de verschillende kanalen die door gezinnen gebruikt worden om voedselproducten weg te gooien	OVAM	B
OL201600065	De herstel- en deeleconomie lokaal versterkt	OVAM	B
OL201600048	De beschikbaarheid, bereikbaarheid en kwaliteit van consumenteninformatie m.b.t. milieuverantwoorde consumptie verhogen	Departement	B

Eenvoudige en doeltreffende instrumenten

OL-nummer	Titel	Programma	Prijscat.
OL201600018	Leidraad voor opstellen toezichtsplan publiek toegankelijke zwembaden	Departement	B
OL201600025	Onderzoek naar een nieuwe probitfunctie voor overdruk	Departement	B
OL201600058	MMG en infrastructuur(werken)	OVAM	A
OL201600077	Actualisatie Richtlijnenboek Lucht	Departement	A
OL201600078	Ontwikkeling methodiek voor evenementen (o.a. sportpaleis, voetbalstadions,...)	Departement	A
OL201600080	Tracking en mobilisatie van private financieringsstromen in het kader van internationale milieuengagementen	Departement	A
OL201600085	Onderzoek naar de mogelijkheden van een digitale tool voor een activiteitengroep en/of discipline	Departement	C
OL201600086	Risicoanalyse voor nieuwe bedrijventerreinen i.h.k.v. ruimtelijke ordening	Departement	B
<i>Reserve</i>			
OL201600026	Herziening van de TWOL Representatieve stoffen i.h.k.v. het Handboek Risicoberekeningen	Departement	A

2. Verticale oriëntaties – Themabeleid

Water

OL-nummer	Titel	Programma	Prijscat.
OL201500088	Bemestingsvrije stroken langs waterlopen	VLM	B
OL201600027	Ecotoxiciteitsonderzoek voor sulfaten	VMM	A
OL201600036	Sanering van hemelwater afkomstig van gewestwegen	VMM	A
OL201600045	Toepassing van het ELMO-model op het Zwalmbekken	VMM	A
OL201600047	Opstellen van richtlijnen voor bemalingen ter bescherming van het milieu	VMM	A
OL201600069	Pro-ratosysteem van digestaat	VLM	C
OL201600070	Expertise voor de voorbereiding van beleidsmaatregelen ter verbetering van de waterkwaliteit	VLM	B
OL201600071	Actieprogramma bagger- en ruimingsspecie	OVAM	A
OL201600072	Workshop fosforproblematiek	VLM	A
OL201600076	Nader onderzoek naar de mogelijkheid van een ecotoxicologische oorzaak voor de afwezigheid van waterplanten in de Grote Nete tussen het Albertkanaal (Geel) en Lier	VMM	B
OL201600088	Nutriënten efficiëntie waarden in de varkenshouderij	VLM	A
<i>Reserve</i>			
OL201500031	Operationaliseren van een bemestingsallocatiemodule voor scenarioberekeningen in voorbereiding van MAP6	VMM	B
OL201500086	Optimaliseren van bemestingsstrategieën vanuit de principes van de biologische landbouw	VLM	C
OL201500092	Monitoring meststalen voor de bepaling van een Bedrijfsforfait in de rundveesector	VLM	B
OL201600009	Vervolgstudie "Effectgericht meten"	VMM	A
OL201600020	Verspreiding, effecten en risico's van microplastics in het Vlaamse oppervlaktewater	VMM	A
OL201600023	Haalbaarheidsstudie en ontwikkeling van een snelle en betrouwbare DNA-gebaseerde biomonitoring van aquatische macro-invertebraten	VMM	B
OL201600043	Ordinatie van VMM meetdata - vervolgopdracht	VMM	A
OL201600046	Invloed van waargenomen landgebruiksveranderingen op de kwantitatieve stromingsregimes van waterlopen	VMM	A
OL201600050	Behoeften- en haalbaarheidsonderzoek web-gebaseerde 3D-grondwatermodellering	VMM	A
OL201600057	Ontwikkeling van ArcNEMO met focus op fosfor-processen	VMM	C
OL201600061	Pilootproject ouderdomsbepalingen grondwater in relatie tot antropogeen geïnduceerde grondwaterkwaliteitsveranderingen	VMM	B

Bodem en ondergrond

OL-nummer	Titel	Programma	Prijscat.
OL201600017	Raamcontract voor het geologisch beschrijven en documenteren van tijdelijke ontsluitingen	Departement	B
OL201600021	Optimalisatie en uitbreiding van de koppeling van statistische bodemprofielen aan de bodemkaart	Departement	A
OL201600022	Kwantificering van de gevolgen van bodemverdichting en verslemping op de hydraulische eigenschappen van een bodem	Departement	B
OL201600063	Onderzoek naar de toepassing van passieve staalnametechnieken voor de bepaling van de verontreinigingsflux in het grondwater	OVAM	A
OL201600064	Pilootproef Innovatieve saneringstechniek	OVAM	A
<i>Reserve</i>			
OL201300064	Code van goede praktijk voor kwalitatief goed bodembeheer van bodems in de bebouwde omgeving (parken, speeltuinen, privétuinen)	Departement	B
OL201600024	Opmaak van een verbeterde bodemtextuurkaart	Departement	A

Lucht

OL-nummer	Titel	Programma	Prijscat.
<i>Reserve</i>			
OL201600068	Haalbaarheidsstudie voor bepaling van dynamische blootstelling aan luchtverontreiniging in Vlaanderen	VMM	A

Hinder

OL-nummer	Titel	Programma	Prijscat.
OL201500047	Verder uitwerken en uitvoeren van het actieplan Gentse kanaalzone in het kader van de 3de humane biomonitoringcampagne	Departement	A
OL201500072	Actualisatie strategische geluidsbelastingskaarten agglomeratie Gent, referentiejaar 2016 - Impactanalyse toepassing EU-CNOSSOS methodiek i.h.k.v. uitvoering END	Departement	C
OL201600031	Schriftelijk Leefomgevingsonderzoek 2018	Departement	B
OL201600032	Vorbereidend onderzoek in aanloop naar de invoering van een geluidsisolatieprogramma voor bestaande en geluidsisolatievoorschrift voor nieuwe woningen	Departement	B
OL201600053	Projectplan binnenmilieu op school, beleidsdomeinoverschrijdende samenwerking om de kwaliteit van de binnenlucht op school te verbeteren	Departement	A
OL201600054	Ontwikkeling van indicatoren voor de toegevoegde waarde van humane biomonitoring voor het milieu- & gezondheidsbeleid	Departement	A
OL201600055	Koppeling resultaten humane biomonitoring aan onderzoeksresultaten van binnenmilieumetingen van groepsrenovaties bij sociale woningen	Departement	A
OL201600056	Validatie van de online tool voor het aanvragen van conformiteitsattesten voor vast opgestelde zendantennes	Departement	B
<i>Reserve</i>			
OL201600081	Ontwikkeling van een kaart openbaar groen en openbaar water	Departement	A

Afval en materialen

OL-nummer	Titel	Programma	Prijscat.
Afval			
OL201600037	Sorteeranalyse bedrijfsrestafval	OVAM	A
OL201600051	Actualisatie BBT afvalverbrandingstechnieken/milieu-impact	OVAM	B
OL201600052	Updaten van catalogus secundaire en gerecycleerde granulaten en hun toepassingen met concrete invulling en differentiatie van het begrip 'hoogwaardige toepassing' voor de verschillende granulaten en hun toepassingen	OVAM	A
Materialen			
OL201600044	Integratie online symbioseplatform in digitale bedrijfsondersteuning	OVAM	A
OL201600060	Veranderingsgericht bouwen op blackfields	OVAM	A
OL201600073	Cirkeltips: een digitale ondersteuning voor bedrijven op weg naar circulaire economie	OVAM	A
OL201600074	Onderzoek naar Datavergaring en modelontwikkeling ter ondersteuning en monitoring van duurzaam materialenbeheer	OVAM	A
<u>Reserve</u>			
OL201600038	Circulair textiel	OVAM	A
OL201600059	Economische studie: marktsituatie en evolutie voor kunststofrecyclaten (i.s.m. sector)	OVAM	A
OL201600075	Onderzoek naar en modellering van het gebruik, en de bestemming van metalen in ons systeem, met specifieke aandacht voor de belangrijkste lekstromen	OVAM	A

Klimaat

OL-nummer	Titel	Programma	Prijscat.
OL201600030	Vlaamse bijdrage aan een gezamenlijke opdracht ter onderbouwing van het Belgische energie-en klimaatplan 2021-2030.	Departement	A
OL201600039	Ontwikkelen van een modern webapplicatieframework om de nulmeting-tool en de maatregelen-tool te integreren tot een gebruiksvriendelijk, online webapplicatie in het kader van het Burgemeestersconvenant	Departement	C
OL201600083	Beleidsondersteunend model voor de onderbouwing van scenario-analyses bij het energie- en klimaatplan 2021-2030 op fijne tijdschalen	Departement	B
<u>Reserve</u>			
OL201600029	Onderzoek naar de uitstoot van methaan (en andere koolwaterstofverbindingen) en andere pollutanten bij gasmotoren in Vlaanderen	Departement	B
OL201600066	Opwaarderen van gerecycleerde biomassa-reststromen als koolstofopslagreservoir	OVAM	A

3. Beleidsondersteuning en -integratie

OL-nummer	Titel	Programma	Prijscat.
OL201500013	Modelberekeningen en ontwikkelingen in het kader van de PAS	VMM	B
OL201600028	Analyse van beschikbare mobiliteitsdata in België en opmaak van een rekentool mobiliteitsdata met die beschikbare informatie als input voor COPERT 5	VMM	B
OL201600084	Beleidsondersteunend model voor de doorrekening van de (lokale) milieutechnische impact van diverse klimaat & energiescenario's 2021-2030	Departement	A
<i>Reserve</i>			
OL201500017	Ontwikkeling meetnet immissie: voorbereidend werk	VMM	B
OL201500046	Quicksan van Vlaanderen inzake de mogelijkheden voor riothermie	VMM	A